

עונג שבת ז'א

אור החיים הקדוש

ספרו הרביעי של רבינו - 'ראשון לציון'

ומדי דברנו בעשיית מלאכת המשכן בזמן מועט, ראוי לספר על ספרו של רבנו - ראשון לציון, שנכתב בזמן מועט.

כאשר הגיע רבנו לארץ הקודש, והיטלטל בין עכו ופקיעין לירושלים עיר הקודש, היפך בדעתו והחליט לעזוב לפי שעה את עיסוקו בבירור ההלכה, ולהתמסר ללימוד הגמרא בשיטת הרמב"ם.

החלטה זו הייתה סמוכה לאסון הכפול שהיכה את בני החבורה, כשחזרו רבנו ובני לווייתו מירושלים לכו, נפל למשכב חברם הרך בשנים וגדול בתורה - רבי שמואל נחמני זצ"ל [אחיו של הצדיק הקדוש ר' שמשון חיים נחמני, בעל הזרע שמשון], מצבו הלך והחמיר עד שלאחר מספר חודשים השיב נשמתו לבוראו, עודם מבכים את לכתו, ניטל מהם גם הבחור הצעיר, הנער יהודה כהן ז"ל, לאחר מחלה קצרה.

חשש רבנו, כי בעקבות מסעם המפורסם לגליל, פגעה בהם עין הרע, ולכן החליט לעקור מקומו מעכו, ולתקוע יתד בפקיעין, שם ישבו במשך מספר חודשים ושקדו על התורה בדביקות עילאית.

בתקופה זו, הונחה אבן הפינה ללימוד עיוני של ארבע מסכתות בשיטת הרמב"ם, כשרבנו מעלה על הכתב את חידושי וחיידושיהם של הטובים בחבורה, כתבים אלו התקבצו לספרו "ראשון לציון".

ממכתביו, ניתן ללמוד על ההספק העצום שזכו לו תלמידי הישיבה, תוך מחצית השנה, בה השתטחו גם על קברי צדיקים, כמעט וסיימו בעיון ארבע מסכתות! חשק רבנו לסיים את פירושו על הש"ס כולו, אך התבקש לישיבה של מעלה, בטרם מילא שאיפתו הקדושה.

"**ראשון לציון**" הוא בעצם מקבץ כתביו האחרונים של רבנו - הוא כולל את "ראשון לציון - על הש"ס", שיסודו הוא להעמיד לרבים את דרכו של הרמב"ם בלימוד גמרא, כשרצו תלמידיו להוציא חלק זה לאור, צירפו אליו כתבים נוספים שנמצאו לאחר פטירתו, והם "קונטרס יורה דעה", "כללי ספק ספיקא", "לשונות הרמב"ם", וחיבור על הנ"ך - יהושע, שופטים, שמואל, ישעיה, משלי, חמשת המגילות, ועוד.

תלמידי רבנו ידעו כי עליהם למלא את רצון רבנו, ולהביא את שארית כתביו אל הדפוס, ומנגד, חשו יראה עצומה להשלים מלאכתו שלא הספיק בימיו, רק לאחר שבע שנים, בהם גם עסקו בהשגת מימון להדפסת הספר, הובא הספר לדפוס בעיר קושטא שבטורקיה.

הספר הודפס שנית בעיר אודסה, מאה ועשרים שנה לאחר הדפסתו הראשונה, על ידי הגאון רבי יחיאל צבי הלפרין זצ"ל, חמישים שנה לאחר מכן, הודפס בשלישית בעיר לאדז שבפולין, ולאחר מכן בלונדון, בפרויקט גדול של הדפסת הש"ס.

הדפסות אלו היו רק של חלקים מהספר, הספר הודפס בשלימותו בשנית בירושלים בשנת תרע"ה.

(נר המערבי: עמ' תפב - תפח. באור החיים: עמ' 269)

כל מלאכת המשכן ותולעת השני עשו בגדי שרד לשרת בקדש ויעשו את בגדי הקדש אשר לאהרן כאשר צוה ה' את משה:

אם נתבונן בפסוקים מכאן ועד סוף הפרשה - נראה שעל כל פעולה ופעולה שעשה בצלאל והאנשים אשר איתו במשכן ובבגדים, מזכיר הכתוב **"כאשר צוה ה' את משה"**. וצריך להבין מדוע היה צריך להזכיר זאת טוב ושוב???

מבאר רבנו הקדוש - על פי מה שכתב לעיל בפרשת תצוה (כח, א) על הכתוב: **"ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר חכמתו רוח חכמה ועשן את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי"** - הדגשת הכתוב במילה **"ואתה"** באה לומר שאף על פי שאתה לא תעשה את הבגדים, ורק על פיך יהיו נעשים, אל תאמר שאין שום עניין לומר להם בפה שיעשו, ודי שימסרו להם הציוויים על ידי אחרים, ולזה אמר הכתוב **"ואתה"** - שיש מצווה שאתה תאמר להם בפיך, וזה יהיה בעצם החלק שלך בכל פרט ופרט מאלו הדברים, ולכן גם כאן פרט ופרט שנעשה במשכן והבגדים, הזכיר הכתוב ואמר: **"כאשר צוה ה' את משה"**, לומר שהפך שאין הוא עושה את הדבר בפועל, מכל מקום יש לו חלק על ידי שהוא המצווה, שגם זה הוא חלק מעניין מעשי המשכן וכליו.

ועוד מבאר רבנו הקדוש, על פי דברי ר' יוחנן בגיטין (סו) שאומר: תורה רובה על פה ומיעוטה בכתב, שנאמר: (כ" תשא לד, כז) **"כי על פי הדברים האלה"**, הרי שלא נכתב בתורה אלא מיעוט ממה שנאמר למשה מסנין, ולא נכתב בפירוש רק החלק הגשמי שהוא עשיית המצווה בלבד, אבל באמת כי רבו סודותיה של כל מצווה ומצווה, ויותר ממה שנכתב לא נכתב, כי רב הסתור על הגלוי, ומלבד מה שנכתב בפירוש יש בכל מעשה ומעשה פנימיות וסודות גדולים, והם יכולים להיעשות על ידי כוונת הלב והשכל ואי אפשר לקיימם בפועל ממש, כיוון שהם רוחניים ואינם מתלבשים במעשה גשמי, וכנגד מה שנעשה כאן בעולם הזה בגלוי על ידי מעשי המצוות בפועל, כך נעשה למעלה על ידי כוונת המצווה בעולמות העליונים. וזהו מה שאמר כאן הכתוב על כל פרט ופרט **"כאשר צוה ה' את משה"**, להודיענו שאלו חכמי הלב שעשו את המשכן וכליו, לא עשו רק את המעשה הגשמי של המצווה, אלא עשו גם **"כאשר צוה ה' את משה"** בעל פה, שהם הסודות הנסתרים והנעלמים שיש בכל דבר, והטעם שאינו מפורש בתורה הוא לצד יוקר וחשיבות הדבר, ולכל אלו כיוונו עושי המשכן.

בסוף הפרק שואל רבנו הקדוש על הכתוב: (ל"ט טו) **"וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אתה כאשר צוה ה' בן עשו ויברך אתה משה"**, לכאורה מדוע היה צריך הכתוב לכלול פעמיים ולומר - **"והנה עשו"** ושוב **"כאשר צוה ה' בן עשו"**?

מתרץ רבנו הקדוש, שיש כאן שני עניינים בפסוק. העניין הראשון הוא מה שאמר: **"וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אתה"**, וזוה נתכוון לומר שעשו אותה בזריות גדולה עד שלא היה שיעור בזמן מאז שנצטוו עד שעשו, וזה רמז בתבנית **"והנה"**, שהוא לשון **"דזירות"**, וכמו שכתב רש"י, ש"הנני" הוא לשון **"ענוה וזריות"**. ועוד נתכוון לומר בזה שתקנו את העניין בכל מיני תיקון כמצטרך, שיעשייה הוא לשון **"תיקון"** כמו: **"ובן הבקר אשר עשה"** הנאמר באברהם שהכונה שתיקן והביא להם. והעניין השני הוא מה שאמר: **"כאשר צוה ה' בן עשו"**, שבא הכתוב לומר שעשו את מלאכת המשכן בכל פרטי המשפט כאשר נצטוו ולא החסירו בה דבר.

מתרץ רבנו הקדוש, שיש כאן שני עניינים בפסוק. העניין הראשון הוא מה שאמר: **"וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אתה"**, וזוה נתכוון לומר שעשו אותה בזריות גדולה עד שלא היה שיעור בזמן מאז שנצטוו עד שעשו, וזה רמז בתבנית **"והנה"**, שהוא לשון **"דזירות"**, וכמו שכתב רש"י, ש"הנני" הוא לשון **"ענוה וזריות"**. ועוד נתכוון לומר בזה שתקנו את העניין בכל מיני תיקון כמצטרך, שיעשייה הוא לשון **"תיקון"** כמו: **"ובן הבקר אשר עשה"** הנאמר באברהם שהכונה שתיקן והביא להם. והעניין השני הוא מה שאמר: **"כאשר צוה ה' בן עשו"**, שבא הכתוב לומר שעשו את מלאכת המשכן בכל פרטי המשפט כאשר נצטוו ולא החסירו בה דבר.

{פרק לט פסוק א}

מזל טוב למשפחות אליהו וגואטה לרגל נישואיהם של שמעון ואביגיל, שיהיה בנין עדי עד אמן!!!

הגלו מוקדשי ל"ג אברהם הקו ה"ר ול"ג אברהם בתבת שבע ע"ה

ישועה במכירת דירה בזכות רבינו

ישועה במכירת הדירה

בחיים יש הרבה פעמים שצריכים ישועה אבל יש פעמים שצריכים את הישועה מיד. כל רגע שעובר הלחץ גובר ועולה. אחד מהצמתים המרכזיים במקרה שלי, זה כשהייתי צריך לעבור מדיירי לדירה גדולה יותר וזה היה כרוך בהרבה טרדות וריצות, הטרדה הגדולה שהייתה שכאשר קנינו את הדירה החדשה והגדולה, התחייבנו לשלם בתאריך מסוים. על סמך שנמכור את דירתנו הקודמת והישנה. היינו לחוצים למכור ולשלם את התמורה לבעל הדירה החדשה. אך דא עקא הימים עוברים ואין קונים באופק.

פרסמנו בעיתון, פרסמנו אצל מתווכים, מעט אנשים התעניינו בדירתנו וגם אלה שהגיעו לא התרשמו לטובה. כאמור הזמן עובר והלחץ גובר עד שפגשתי את אחד מידידי שיחי', דיברנו על הא ועל דא ותוך כדי הדברים סיפר לי שהוא זוכה לקיים סדר לימוד לאברכים בכל לילה לשישי, מידי שבוע בספר "אור החיים הקדוש" ולאחר מכן עורך סעודה כיד המלך לכלל הלומדים. מיד נעניתו ברצון להשתתף בזכות הזה. וקיבלתי על עצמי לממן סעודה אחת, הוצאתי מכיסי מאה שקלים ונתתי לו על החשבון, ואמרת לי שבמשך השבוע אשלים לו את כל סכום הסעודה.

המעשה היה בבוקר של יום חמישי, ובערב קיבלתי טלפון מיהודי שרוצה לראות את הדירה, בצאת השבת בא אותו יהודי, ראה את הדירה ואמר לי שהוא רוצה לחשוב. נזכרתי שעדיין לא השלמתי את סכום הסעודה שהתחייבתי ביום חמישי. מיד העברתי את הכסף לידיו. ולאחר כמה ימים בא אותו אדם וסגר עמי את רכישת הדירה. מה שמדהים במיוחד בסיפור זה, שסגירת החוזה של הדירה היה בדיוק בשעת לימוד תורת האור החיים הקדוש בליל שישי, ועיקר הבורה, הטלפון הראשון של אותו קונה שהתעניין בדירה, התרחש בדיוק בשעת הסעודה שאותה תרמתי.

{סיפורי ישועות שהגיעו למערכת}

התורה מתקיימת על ידי חיבור כלל ישראל

ותכל כל עבדת משפן אהל מועד ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה כן עשו:

שואל רבנו הקדוש, מדוע אמר הכתוב - ויעשו בני ישראל, הרי רק בצלאל וחכמי הלב הם אלו שבנו את המשכן ועשו את בגדי הכהונה?

מתרץ רבנו הקדוש, אף שבני ישראל לא עשו בפועל, חיבר הכתוב את כלל ישראל בעניין קיום התורה, והראה שהתורה ניתנה להתקיים רק בחיבור כללות עם ישראל, על ידי שכל אחד ואחד יעשה את מה שיש ביכולתו לעשות, ובכך יזכו זה לזה. ואולי לזה רמז הכתוב כשאמר: ויאֶהְבֵּתָ לְרַעְךָ כְּמוֹךָ, פירושו - מחמתו שהוא כמותך, כי בשלמותו בקיום התורה והמצוות ייטיב לך, ובאמצעותו אתה משלים את חיובך בתורה והמצוות. אם כן, נמצא שרעך הוא כמוך ממש, והוא כאחד מחלקיך להגיע לשלמות, ולכן עליך לאהוב אותו כמוך.

ובזה תמצא תירוץ גם לשאלה אחרת, שהרי ציווה ה' על תר"ג מצוות, ומן הנמנע שימצא אדם אחד שיוכל לקיים את כולם אפילו במשך כל ימי חייו, וזה לך האות שהרי בעם ישראל יש - כוהנים, לווים, ישראלים ונשים. יש מצוות עשה בכוהנים שאין מציאות לישראל לעשותם, וכן יש מצוות לישראל שאינם בכוהנים, וכן בלויים ובנשים, ואם כן איך ייתכן במציאות התורה לקיימם בכדי שיוכל להגיע לשלמות תיקונו של רמ"ח אבריו וסמ"ה גידיו אשר הם מכוונים כנגד רמ"ח עינין וסמ"ה לאונין? אלא וודאי שהתורה מתקיימת רק בחיבור כללות עם ישראל, ובכך יזכו זה לזה.

והוא מה שאמר הכתוב כאן: ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה', שכלל הכתוב את מעשה היחיד והחשיב אותו לכולם, למרות שהחלק הביאו נדבה, וחלקם עסקו במלאכה. לכן סמך הכתוב מאמר זה למלאכת הבגדים אשר עשו אותם רק יחידים מישראל, ללמדך שגם על פרט זה יאמר שעשו אותו כלל ישראל בלא הבדל.

נמצינו למדים, כמה חשוב שכל אחד ואחד יתאמץ מצידו לשמור על התורה והמצוות ככל יכולתו, ובכך הוא יזכה את שאר עם ישראל, להגיע לשלמות תיקונו.

{פרק ט פסוק לב}

פתגם לחיים

הפנין הרצוי לפני ה'

אלה פקודי המצפן - בא הכתוב לפסול ולהוציא את כל המניינים שבעולם, כי כל פה שיפנה האדם מקניינים הפדופים אין עניינו פנוין? כי ה טוב האפטי והגיעות הצודק הוא של עולם העליון אבל קניינו ונצעני עולם הזה אינם אלא בדמיון, ושעו של הפנון פורה עליו שהוא לא חשוב, שהרי יפנוין הוא נוסרין פנה פונה. {אור החיים פרק לח פסוק כא}

העלון מוקדם - להצלחת עם ישראל ולגאולה השלמה, ולרפואת שמעון בן ספיר שרה, ספיר שרה בת גנית אברהם בן מרים, חנה בת גרציה מיכאל בן ברוריה שרה שמעון בן לבנה, שירה בת ספיר שרה, אלישבע בת אביגיל, מרים בת גלדים, דוד בן גרציה חיים ישראל יעקב בן יפה, ישעיהו בן מרים, יהודה דוד בן עליזה, אפרת רחלי בת שרה, רונית אפרת בת חוה אמיה, נסים בן סיסני, אבישג בת אוטל רוני אליאס בן ליאת, סמדר חתואלי בת מאירה, טליה מרים בת דינה, אביבה בת נסירה, עוזיאל בן יפה חני, לרפואת זיווג והצלחה, לזיווג הגון שיראל בת גנית, יעקב חיים בן יעל, יפית נועה בת יעל, קרן זיווה, אוסנת, שחר בת איריס, תרילה בת רות, אוסנת בת אביבה, זרע בר קיימא לעמידב בן אביעד, יוסף חיים בן זורית ואלישבע בת פניה שרה, ישראל בן יעל יחיאל דוד וטרה, ישראל מאיר בן יעל, ועל בת מרים. לחזרה בתשובה יוסף בן אודליה, זואל רחמים בן אביבה, להצלחה בכל וכן לרפואת ליהודה אילה אהרון שמעון ותמר-עובדה, יוסף וניחם וכל בני ביתו, הרסה בת פניה שרה, אלישבע בת פניה שרה, יעקב חיים בן יעל דליה אילה בת רות, איליהו בן רונית אפרת, יעל בת מילם שלמה פרץ בן שולמית וכל ב"ב יצחק בן עטר וכל ב"ב, אדם בן רונית ושיחזור בשלום, נהוראי לוי בן חנית ושיאז מהשב, שלמה רפאל בן יוכבד, רותי מלכה בת גולית, יעל בת מרגלית ומשפחה, אלעזר בן אסתר בריאות לב שמח זיווגים לילדים, לעזר הרב שמעון בן אסתר זצ"ל חיים יעיש בן עישה, מרים בת מל מסעודה, גרציה בת רחל, סמדר שמחה בת רות, אלנה בת רינה, שמעון בן לאוני, מיה בת שושנה, חיה בת גניה, יחזקאל בן מרים, צבי בן מרים, יוסף בן מסעודה, משה בן עליזה, עליזה בת מל טוב, אשר מסעוד בן זהה, אייל בן לדיה, ראובן בן עליה פרץ, רבי אליהו בן רחמון, מאיר זקינו בן שילבי, יעקב בן לונה דוד.

תרצה לפתוח
שעור
אור החיים
בישיבתך?
נשמח לסייע לך:
052-7636252

הקדשה מרכזית
נא ללמוד ולהתפלל לע"נ
ר שמעון בן רזלה זצ"ל

למכירה מגילת אסתר
שנכתבה ע"י סופר
ירא שמים לפרטים
0527149157

הפעם
תורמים את "זכר למחצית השקל" להצפת תורת רבינו האור החיים הקדוש ולאברכים העמלים בתורתו.
- שמות התורמים יועברו לתפילה על ציון רבינו הקדוש -

ספרי האור החיים במחיר עלות לפרטים - 0509779090

הלקיים	שם הספר
5	שולחן השבת עם אור החיים
10	אור החיים המבואר
5	אור החיים המבואר
5	אור החיים המשולב
1	אור החיים במסכת ר"ה הימני
1	ראשון לציון על מצילות על הני"ך
2	מסערי אור החיים
1	בי המערבי
3	סרי תואר
6	ראשון לציון
1	סידור עם פירוש אור החיים
2	אור החיים מאור
1	אור החיים לשולחן שבת

הפעם

לתרומות:
טלפון 052-7149157
לחשבון בנק - 413496 סניף
430 בנק מזרחי טפחות
בעמדת קהילות על שם
'והאר עינינו בתורתך'